

Sămănătorul

Redactor responsabil:
Dr. Enea Popa

Redacția: Piața Regele Ferdinand 55
Administrația: Piața Regele Ferdinand 56

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 5, 15 și 25 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 120 Lei
Pe jumătate an 60 Lei
Pe trei luni 30 Lei

Credință și supunere

Două virtuți alese are neamul nostru: credință neștrămutată în conducătorii săi și supunere încrezătoare în cuvântul de ordine ce vine de sus.

S'a împlinit mai bine de-un sfert de an de când partidul național-țărănesc a fost chemat să conducă destinele acestei țări, și mari lucruri a putut să înlăturească.

S'a șters cenzura și starea de asediu, s'a dat libertatea deplină de presă și întruniri, s'a început opera de curățire a tuturor elementelor rele dela orașe și sate, înlăturându-se din slujbe toți cei vinovați, s'a întocmit bugetul țării pe bună dreptate și, lucru de căpetenie, s'a încheiat marele împrumut pentru înstărirea țării noastre.

Când stă omul și se gândește ce mare întorsătură spre bine au luat treburile obștești și când vede că pretutindeni se lucră din răsuputeri pentru îmbunătățirea stării îngrozitoare în care au lăsat liberalii țara noastră, — inima tuturoră tresaltă de bucurie.

Se cade, deci, ca față de încipurile admirabile ale noului guvern să fim cu cea mai desăvârșită încredere și avem datorința cetățânească, unul fiecare, să întâmpinăm pe toți bărfitorii și răuvoitorii noștri cu disprețul și ocara ce li se cuvine.

Nu-i vorbă, liberalii se cam căznesc să ne scoată noduri în papură, că am fi mărit dările, că am fi slobozit vămile, că am fi scumpit tutunul și altele de-ale lor, — voind să întunece adevărul și să-i rătăcească pe oameni.

Ei bine... curând de tot s'au dovedit vorbele bărfitorilor noștri curate minciuni, pentru că dările s'au mărit numai pentru cei mai bogați, punându-se taxe pe automobile și pe acțiuni le dela bănci — și este drept să se facă așa, pentru că cine are mai mult se cade să plătească mai mult. Este adevărat că s'au slobozit taxele cele mari de vămi, dar asta iarăși s'a făcut pentru binele poporului nostru dela sate, care acum poate să-și vândă marfa pe un preț mai bun pe piață. S'au mărit și prețurile

de tutun, dar numai la tăbacul cel scump și la tutunurile de lux, pentru că prin aceasta s'au putut mări venitele statului în mare măsură.

Trebuie să știe unul fiecare, că lipsa bugetară din anul trecut în-trece suma de cinci mii de milioane și golul lăsat de guvernul de năpăstuire al dlui Vintilă Brătianu a trebuit să fie umplut, pentru că chiar și streinătatea se mira că noi, țara bogată, am ajuns în stare atât de vitregă și rea cum mai rău nu era cu puțință.

Streinătatea s'a arătat încrezătoare în așezările noului guvern și datorită vredniciei fruntașilor cari ne conduc azi țara am ajuns să putem primi marele împrumut de peste una sută milioane dolari, pentru care împrumut înzadar a alergat d. Vintilă Brătianu un an întreg în streinătate. Acest împrumut se va folosi în primul rând pentru ușurarea păturii noastre țărănești, înființându-se institutele pentru credit ieftin, ca să scape sătenii noștri din lanțurile cămătarilor fără de inimă.

Câtă grije și dragoste poartă noul guvern țărănimii, o poate dovedi ajutorarea basarabenilor cu toate mijloacele pentru ca să li se ușureze primejdia foametei în care i-a lăsat nemiluita gospodărie a liberalilor.

Pot veni, deci, bărfitorii să facă gură cât ori vrea, să le răspundem neșovăitori: „la vedeți-vă de treabă și încetați pizma, ai noștri sunt la putere și aceștia rămân ai noștri“.

Să fim pătrunși unul fiecare de marile virtuți ale neamului și prin credința și supunerea noastră să ajutăm închegarea bunei orânduiei și înaintarea neamului.

Pentru ziua de mâine.

Foarte ne-a amărât știrea, că în cursul cercetărilor făcute de către Prefectura județului împotriva unor primari comunal și a unor consilii comunale, s'au descoperit, în sarcina unor primari și a unor consilii, nereguli în mănuirea averilor comunale. E foarte dureros, e grozav de trist că grozavea boală a corupției a pătruns așa de repede și în lumea satelor noastre liniștite, unde ar trebui să stăpânească cea mai curată cinste și omenie.

Nu va mai trece multă vreme și satele vor fi chemate să-și aleagă conducătorii pe baza noiei legi administrative. Credem neștrămutat, că în toate satele sătenii noștri vor și aduce în fruntea lor pe cei mai cinstiți, mai harnici și mai pricepuți gospodari, ca pe viitor să nu se mai întâmple nereguli în gospodăria nici unei comune. Acesta e sfatul nostru pentru ziua de mâine, când sătenii vor fi chemați să-și aleagă conducătorii gospodăriei comunale.

Știri

† Emilla Dr. Rațiu, văduva marelui luptător național Dr. Ioan Rațiu, fost președinte al partidului național din Ardeal, a încetat din viață în ziua de 1 Februarie a. c., în orașul Sibiu.

Răposata a fost una din cele mai vrednice și strălucite figuri ale neamului românesc. Drept recunoștință i-s'au făcut funeralii naționale (a fost înmormântată pe cheltuiala statului). La înmormântare au luat parte și dnii miniștri Iuliu Maniu, Vaida, Voicu Nițescu și președintele Camerei, dl St. Ciceo Pop.

† Eugenia Vețan născ. Grama a încetat din viață Duminecă, 27 Ianuarie 1929, ora 6 a. m., după scurte și grele suferințe în al 36-lea an al vieții și al 18-lea an al fericitei sale căsătorii.

Odihnească în pace!

Culturale. Dumineca trecută, 3 Februarie, cercul cultural XVI. Reghin al învățătorilor din județul Mureș a ținut ședință inv. și conferințe în Reghin.

Sedința s'a început cu o lecție practică ținută de Dna Maria Stugren cu elevii cl. I. pr., după care a urmat disertația dsoarei Valeria Procopiu despre „Atențiunea spontană a elevilor“.

După terminarea ședinței toți membrii cercului au trecut în localul casinei meseriașilor români din Reghin, unde s'a desfășurat programul pentru public.

Dl Alex. Moldovan, președintele cercului, a deschis serbarea de aici printr'o scurtă și inimoasă cuvântare, după care elevele și elevii școlii primare, tot sub conducerea dlui președinte al cercului, au executat mai multe puncte de cor și au recitat poezii patriotice. A urmat conferința dlui inv. dir. I. Butnariu din Petelea, vorbind despre trecutul sbuciumat al neamului nostru. Dl. Dr. Enea Popa, deleg. desp. Reghin al „Astrei“ a vorbit despre rolul important ce trebuie să joace școala în viața unui popor, precum și despre însemnătatea și foloasele activității culturale pentru creșterea unor cetățeni luminați, demni și conștienți.

CEAI. Duminecă seara, 10 Febr., are loc, în grădina de iarnă a hotelului orașenesc, cealul aranjat de „Societatea română jună“ din Reghin.

Noia lege administrativă, întocmită de partidul național-țărănesc, se va aduce în curând în fața Parlamentului. Prin noia lege administrativă se introduc multe înnoiri în viața administrativă a țării. Cât ce vom cunoaște și noi, mai amănunțit, noul proiect al acestei deosebit de însemnate legi, vom da în foaia noastră lămuriri mai largi.

Imprumutul. La sfârșitul săptămănei trecute guvernul Maniu a izbutit să ducă la bun sfârșit pertractările pentru încheierea împrumutului. În sfârșit împrumutul cel mare s'a încheiat. Orice om trebuie să recunoască, cinstit și descis, că încheierea împrumutului este o mare și bună faptă a guvernului Maniu.

Știm cât de mult se căznise guvernul liberal să încheie împrumutul, dar n'a reușit. Și n'a reușit, fiindcă streinătatea cunoaștea bine apucăturile rele cu cari liberalii cărmuesc țara, streinătatea știa că liberalii n'au ajuns la cărma țării pe cele cinstite și legiuite, ci tocmai dinpotrivă. Așa fiind, streinătatea n'a avut încredere într'o lungă dănuire a cărmuirii liberale și astfel cărmuirea liberală n'a putut face împrumutul. Altfel stau, însă, lucrurile cu partidul național-țărănesc. Acest partid a ajuns la cărma țării pe căile cele mai cinstite și legiuite și pe aceste căi înaintează și acum, la cărma fiind. Văzând streinătatea că guvernul Maniu lucrează mai cinstit, mai legal și mai omeneste decât liberalii, împrumutul s'a putut încheia destul de repede, — și s'a încheiat în condițiuni mai ușoare decât l-ar fi putut încheia liberalii.

Suma întregă a împrumutului face 106 și jumătate milioane dolari. Acest împrumut ni-l dau mai multe țări și anume: Franța, America, Anglia, Italia, Germania, Cehoslovacia, Elveția, Belgia, Olanda, Austria și Suedia.

Imprumutul încheiat este de mare folos pentru gospodăria țării noastre. Acest lucru se va vedea în scurtă vreme.

Chemarea subt arme a contingentului 1929. Dovedindu-se că timpul de iarnă este foarte nepotrivit pentru chemarea subt arme a recruților, guvernul de-acum a hotărât ca anul acesta chemarea subt arme a recruților să nu se facă la începutul lunii Februarie, ci numai la 1 Martie. Se prea poate apoi, că pe viitor recruți vor fi chemați subt arme la 1 Noemvrie a fiecărui an, așa cum a mai fost pe vremuri. Această schimbare urmează să se facă din motivul că, intrând subt arme iarna, foarte mulți recruți se îmbolnăveau cât se poate de greu.

Scumpirea tutunului. Incepând dela 1 Februarie prețul tutunului, al țigaretelor și al țigărilor de foi s'a scumpit. Nu s'au scumpit țigaretetele: Funcționare, Mărășești și Naționale. Asemenea nu s'a scumpit nici tutunul fumat de lumea mai săracă.

Dela administrația foil. Deocamdată foaia noastră apare tot numai în 2 pagini. Sperăm, însă, că în curând vom putea scoate foaia săptămănal în 4 pagini. În acest scop cerem și sprijinul prețios al onoraților abonați. Cel mai bun sprijin ni-l dau onorații abonați, dacă fiecareși plătește abonamentul regulat. Celor cari până acum nu ni-au plătit nici un ban, nu le mai putem trimite foaia de azi încolo.

Invitare.

687

Cooperativa Creștină de Credit din Reghin va ține a XVI. a adunare generală ordinară anuală în Reghin, la 24 Februarie 1929 la ora 2 p. m. în caz de neapabilitate de a hotărî, la 10 Martie 1929 la ora 2 p. m. în sala de adunarea a Institutului, la care invită cu onoare pe membri cooperativiei.

Ordine de zi:

1. Cuvântarea de deschidere a președintelui.
 2. Raportul direcției și comitetului de cenzori asupra rezultatului anului de gestiune 1928, înaintare și aprobarea bilanțului și hotărâră asupra beneficiului net.
 3. Alegerea 2 membri de direcție pe 3 ani și 3 membri de cenzori pe un an.
 4. Propuneri.
- (Propunerile din partea membrilor sunt de înaintat în scris direcției cu 8 zile înainte adunării generale.)

Reghin, la 26 Ianuarie 1929.

Direcțiunea.

Bilanțul cooperativei e de văzut în localul cooperativei. Încă dă cu ziua de 1. Februarie 1929.

No. 1424-3 exec. 1929.

681

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 1350—1926 al J. d. mixtă din Reghin în favorul reclamantului Banca Jud de Comerț S. A reprezentat prin avocat Dr. Iosif Keppich pentru încasarea creanței de 5000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Februarie 1929 orele 2 p. m. la fața locului în Jabeșița unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mai multe obiecte în valoare de 26 000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 28 Ianuarie 1929.

Fülöp Géza, portărel.

No. G. 1424-3 exec. 1929.

686

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 12287—1928 a Judecătorei mixte din Reghin în favorul reclamantului Cassa de Economie repr. prin avocat Dr. Emil Wermscher pentru încasarea creanței de 19 900 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 12 Martie 1929 orele 8 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică mai multe obiecte în valoare de 13 463 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 7 Februarie 1929.

Fülöp Géza portărel.

No. G. 2/4—1928

688

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință că în baza deciziei No. 1408—1926 al Judecătorei mixte din Sibiu în favorul reclamantului Ludvig Fronius domiciliat în Sibiu reprezentat prin avocat Dr. Lázár Schwarz din Toplița pentru încasarea creanței de 54,9 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 4 Martie 1929 orele 3 p. m. la fața locului în Subcetate unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 6 care de fân, 2 cai, 1 roșu, 1 galben și car în valoare de 8000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Toplița, la 10 Ianuarie 1929.

Sighișoreanu, exec. jud.

No. G. 1425/3—928.

697

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 12285—1928 a judecătorei mixtă Reghin în favorul reclamantului Cassa de Economie repr. prin avocat Dr. Emil Wermscher pentru încas. creanței de 7400 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 15 Februarie 1929 orele 4 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mai multe obiecte în valoare de 15.400 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 17 Ianuarie 1929.

Fülöp Géza portărel

No. 148—1929 port.

693

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. 5886/ 927 și în baza deciziei No. G. 3158/1928 a J. d. mixte Gheorgheni în favorul reclamantului Beric Ioan b. a. și tov. reprezentat prin avocat Dr. Matias Albert pentru încasarea creanței de 20.000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua 14 Februarie 1929 orele 12 a. m. la fața locului în comuna Joseni la locuința următorului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 74 buc. lemne de construcție, 113 buc. scânduri în valoare de 6180 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Prețenziunea care de încasat, face 20.000 Lei capital, dobânzile cu 10% socotind din, 16 August 1927, iar speșele până acum stăbilit de 4209 Lei.

Gheorgheni, la 26 No invrie 1929

V. Lörincz port. delegat.

No. 131—1929 port.

694

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. C. 4069—1928-9 a judecătorei mixtă Gheorgheni în favorul reclamantului Szabó Andrei și soția reprezentat prin avocat Dr. Emil Precup pentru sistarea comuniunii și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 21 Februarie 1929 orele 14 p. m. la fața locului în comuna Lăzarea la locuința următorului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: casa de lemne cu 2 camere și 1 grajd, cari sunt situate pe imobilele cuprinse în c. f. No. 203 din Lăzarea partea I. sub No. top. 3130, 3131 în valoare de 17.000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Prețenziunea care e de încasat, face — Lei capital, dobânzile cu —% socotind din 192 iar speșele până acum stăbilit de 6327 Lei.

Gheorgheni, la 21 Ianuarie 1928

V. Lörincz, portărel.

No. 840.3—1928.

692

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 1402—1927 a judecătorei mixte Reghin în favorul reclamantului Albița Institut de Credit reprezentat prin avocat Dr. Ai xandru Ceușianu pentru încasarea creanței de 28 180 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Martie 1929 orele 10 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mai multe obiecte în valoare 101 000 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 29 Ianuarie 1928.

Fülöp Géza, portărel.

„Mureșiana“ Institut de Credit și Economii Societate Anonimă din Reghin.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Mureșiana“ soc. an. în Reghin, sunt invitați în sensul § lui 16 al statutelor la a

XLI-a Adunare generală ordinară

care se va ține în Reghin, Sâmbătă, la 23 Februarie 1929, ora 3 d. m. în localul Institutului cu următoarea:

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Cenzori.
3. Aprobarea Bilanțului și Contului Profit și Pierdere și descărcarea Consiliului de Adm. și Comitetului de Cenzori pe gestiune, anului 1928.
4. Impărțirea beneficiului net și stabilirea dividendului anului 1928.
5. Stăbilitatea drepturilor de prezență pe anul 1929.
6. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de Administrație de 5 ani.
7. Alegerea întregului Comitet de Cenzori cu mandat d
8. Eventuale propuneri.

Dacă la această adunare nu s-ar întruni numărul de acționari cerut de statute, adunarea se va ține în ziua de 5 Martie 1929 la ora 3 p. m. cu aceiași ordine de considerare la numărul acționarilor întruniți și la acțiunile depuse.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiali, sunt rugați a și depune acțiunile precum și documentele de procură la cassa Institutului cel mult până la 22 Februarie 1929.

Acțiunile pentru adunarea generală se pot depune și la alte institute membre la „Solidaretatea“, precum și la Banca Românească, București, și la sucursalele ei din țară, în cazul acesta însă, cel mult până în 21 Februarie 1929.

Activ

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1928.

Pasiv

Contul Cassa în numerar		1,158.664	Capital societar		3,000.000
Cambii scontate cu garanți	10,940.792		Fond general de rezervă *)	650.000	
cu acop. hip.	7,941.330	18,882.122	Fond de rez. a creanțelor dub.	600.000	
Debitori în cont curent		1,214.978	Fond de penziuni **)	250.000	1,500.000
Efecte publice și acțiuni		258.700	Depuneri spre fructificare		9,500.327
Diverse conturi debitoare		294.851	Creditori în cont curent	271.750	
Imobile		90.000	Angajamente pentru reescont	5,840.500	6,112.250
Mobilier		1	Diverse conturi creditoare		105.949
			Dividende nereclamate		11.916
			Dobânzi cuvenite anului 1929		572.262
			Beneficiu net		1,096.612
		21,899.316			21,899.316
Conturi de ordine		1,334.825	Conturi de ordine		1,334.825
		23,234.141			23,234.141

*) cu dotația anului crt. va fi Lei 800.000— **) „ „ „ „ „ 310.000—

Debit

Contul Profit și Pierdere

Credit

Inter. după depun. spre fructif.	1,092.709		Dobânzi dela Scont	2,035.354	
„ de reescont	480.315		„ dela Conturi curente	128.612	
„ dela cred. în cont curent	190.169	1,763.196	„ dela Acții străine	27.126	2,191.092
Impozite	271.885		Comisioane		1,826.135
Salare	644.780		Chirii		54.592
Spese generale	235.345	1,152.011			
Fondului de rez. a creanț. dub.		60.000			
Beneficiu net		1,096.612			
		4,071.819			4,071.819

Reghin, la 31 Decembrie 1928.

Consiliul de Administrație:

Pentru contabilitate: Gh. Maior (s. s.)
șefcontabil, contabil autorizat.I. Varga (s. s.)
director executiv, expert contabil.O. Fulea (s. s.)
președinte.P. Ciobotar (s. s.)
v. președinte.

Dr. Harșia (s. s.)

D. Antal (s. s.)

I. Popp (s. s.)
Dr. Sbârcea (s. s.)

I. Sălăgean (s. s.)

I. Popescu (s. s.)
Dr. Ceușianu (s. s.)

Revăzut și aflat în ordine:

Reghin, la 2 Februarie 1929.

Comitetul de Cenzori:

Zaharia Lupu (s. s.)

Iosif Șipoș (s. s.)

Sabin Popescu (s. s.)

Aurel Dongoroz (s. s.)

Ioan Maloș (s. s.)